

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۰۵/۰۸/۲۰۲۲

محمد صالح گردش

در معنی کلمه لفرایی^۱

«لفرایی» اسم یکی از شاخه های کوچک قوم ایماق است که در یکی از بلندی های سرزمین فاریاب به نام لفرای به سر می برند. به نظر این قلم جزء اول این کلمه از ریشه مصدر «رپ» در اوستا به معنی پناه دادن و رامش بخشیدن و یاری کردن خواهد بود. کلمه های دیگری از این ریشه در اوستا «رفذر» است که در هات ۲۸ بند ۱ آمده است که در اوستای پورداود، رامش معنی گردیده است. همچنان کلمه «رفذرائی» در بند ۳ هات ۲۸، در بند ۱۳ از هات ۳۳ و در بند ۱۲ از هات ۴۶ به معنی پناه و یاری و رامش آمده است.

به نظر این قلم کلمه «رف» که در زبان پارسی عبارت از طاقچه باریکی است که در سر تا سر دیوار اطاق نزدیک سقف با گچ و یا چوب درست کنند و برای گذاشتن و محفوظ داشتن ظروف و اشیای شکننده استفاده نمایند، از همین ریشه کلمه رپ (رف) در اوستا خواهد بود چنان که در السنه مردم این حوزه فرهنگی حرف «پ» به «ب» و «ف» ابدال می گردد. این که در فرهنگ های فارسی کلمه رف را از ریشه زبان عرب دانسته اند، به نظر من درست نیست.

لفرایی، منتسب به لفرای که یک شاخه کوچکی از قوم بزرگ ایماق است، شاید اصل پارسی آن «فراهی» بوده باشد. قرار شنود من، لفرایی ها در یکی از نقاط بلند کوهستانات ولایت فاریاب به سر می برند و منطقه صعب العبور زیست آن ها با مناطق نسبتاً پست اراضی فاریاب توسط یک راه دشوار گذر و صعب، متصل می گردد. شنیده ام که این راه دشوار و صعب که بسیار باریک است و یک نفر به سختی از آن می گذرد، در کنار کوه بلندی قرار دارد. برایم معلوم نیست که این راه صعب دستکار بشر و یا طبیعی بوده باشد؟ به هر صورت، احتمال دارد که یک تعداد باشنده های ولایت فاریاب در نخستین حملات و یورش اعراب به سرزمین فاریاب از این که بلد و آشنای اراضی زیست شان بودند با استفاده از همین راه بز رو به بلندی ها متواری گردیده باشند و برای مدت کم و یا زیاد خود را از دم شمشیر اعراب مصئون نگه داشته و بعد ها به تدریج و شاید بدون جنگ و خون ریزی با شروط خاص، اسلام را پذیرفته باشند. بنابراین اسم این قوم ممکن است از اسم همین راه صعب و دشوار (لفرای-لفراه) که معنی «پناه راه» از آن استنباط می گردد، گرفته شده باشد.

پایان

منابع

- ۱ گردش، محمد صالح. ریشه و معنی واژه اوستا. مزار شریف: مطبعه صورتگر، زمان چاپ ۱۳۹۷، صص ۱۵۸-۱۵۷
- پور داوود، ابراهیم. یادداشتهای گاتها. انتشارات اساطیر ۱۳۸۱

د پانو شمیره: له ۱ تر ۱

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

يادونه: دليکنيزې بڼې پازوالي د ليکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکې په خير و لولئ